

Beheersgebied Groningen Seaports in cijfers

Eemshaven

- Overslag 2.754.000 ton
- Oppervlakte: 1.129 hectare
- Netto beschikbaar: 180 hectare
- Kadelenkte Julianahaven: 2.200 meter
- Kadelenkte Beatrixhaven: 700 meter (2014 1.400 meter)
- Kadelenkte Wilhelminahaven: 1.250 meter
- Kadelenkte Emmahaven 150 meter
- Huidige scheepsdiepgang: circa 11 meter
- Toekomstige scheepsdiepgang: 14 meter
- Multimodale toegankelijkheid
- Milieuzonering: categorie 1-5

Delfzijl

- Overslag 4.868.000 ton
- Oppervlakte: 1.469 hectare
- Netto beschikbaar: 420 hectare
- Lengte Handelskade: 850 meter
- Lengte Farmsumerhaven (binnenvaart) 940 meter
- Diepgang zeehaven: 9 meter
- Diepgang binnenhavens: 5 meter
- Multimodale toegankelijkheid
- Tankcleaning faciliteit
- (Tank)opslag capaciteit
- Milieuzonering: categorie 1-5

Groningen Railport

- Oppervlakte: 44 hectare
- Rail terminal: 14 hectare
- Vier 750-meter lange shuttle tracks
- Overslagloods van 3.000 m²
- Binnenvaartkade: 130 meter voor schepen tot 1.200 ton
- Depotcapaciteit voor 2.000 containers
- 90.000 m² overdekte opslagcapaciteit
- Facilitair centrum voor kantoorfuncties

Fivelpoort

- Oppervlakte: 45 hectare
- Netto beschikbaar: 22 hectare
- Milieuzonering: categorie 1-3

Groningen Seaports 2010 totaal

- Directe toegevoegde waarde: 814 miljoen euro
- Indirecte toegevoegde waarde: 495 miljoen euro
- Directe werkgelegenheid: 5.346 mensen
- Indirecte werkgelegenheid: 10.725 mensen
- Recente investeringen bedrijfsleven: 6 miljard
- Aantal bedrijven: 160
- Totale beheersgebied: 2.598 hectare

Bron: jaarverslag Groningen Seaports 2010/Havenmonitor 2010 RHV.

In 2010 bedroeg de werkgelegenheid 5.400 directe arbeidsplaatsen en nog eens 11.000 indirecte arbeidsplaatsen. De havens en industrie in de Eemshaven en Delfzijl leveren daarmee een bijdrage van circa 6% aan de beroepsbevolking van de provincie Groningen ³⁾. De toegevoegde waarde van Groningen Seaports bedroeg in 2010 circa 1,3 miljard euro ⁴⁾, waarvan circa 800 miljoen euro directe toegevoegde waarde en circa 500 miljoen euro indirecte toegevoegde waarde. Naast de vaste toegevoegde waarde per jaar is er de laatste jaren voor circa 6 miljard euro geïnvesteerd in de Eemshaven. Het beheersgebied is hiermee, naast de stad Groningen, een belangrijke economische motor voor Noord-Nederland.

³⁾ Provinciaal centrum voor maatschappelijke ontwikkeling (2010), Weten waar we staan, Sociaal Rapport Provincie Groningen.

⁴⁾ RHV (2012), Havenmonitor 2010. De economische betekenis van de Nederlandse zeehavens.

Huidige bedrijvigheid en recente ontwikkelingen

De bedrijvigheid in het beheersgebied van Groningen Seaports heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. Het oorspronkelijke chemiecomplex in Delfzijl, waar circa 15% van de totale Nederlandse chemieproductie plaatsvindt, kent reeds een lange historie en vertoont een relatief stabiele doorontwikkeling. De infrastructuur in Delfzijl is in de afgelopen twee jaar volledig gerevitaliseerd. Vooral de Eemshaven is sinds 2005 volledig tot bloei gekomen.

Na de eerste bedrijfsvestigingen van Theo Pouw en Holland Malt, hebben de ontwikkelingen de laatste jaren een grote vlucht genomen. De energiecentrale van GDF/Suez (voorheen Electrabel) verkeert tegenwoordig in het gezelschap van de in aanbouw zijnde gasgestookte centrale van Nuon en de kolen/biomassa gestookte RWE-Essent centrale. Tennet heeft met haar Noorse partner (Statnett) een transformatiestation voor Noorse waterkracht stroom gebouwd. De Eemshaven fungeert daarnaast als uitvalsbasis voor de offshore windindustrie., bedoeld voor windmolenparken op het Nederlandse deel boven Schiermonnikoog maar vooral voor het Duitse deel van de Noordzee. Vopak bouwt een terminal voor strategische olieopslag en het eerste datacenter van TCN heeft zich gevestigd in de Eemshaven. Al met al is er de laatste jaren voor circa 6 miljard euro geïnvesteerd in de Eemshaven. De havens en industriegebieden zijn verworven tot grote industriële complexen met multi-modale toegankelijkheid die vooral sterk ontwikkeld zijn op de volgende sectoren: energie, chemie, logistiek en recycling.

Energie

Het opgestelde vermogen in de Eemshaven en Delfzijl is in 2012 circa 3500 MegaWatt en zal de komende jaren nog verder groeien. Nadat de huidige in aanbouw zijnde centrales in productie worden genomen, zal het uiteindelijk opgestelde vermogen ruim 9.000 MegaWatt zijn. Dat is meer dan 40% van de Nederlandse energiebehoefte. De laatste jaren vormt de Eemshaven tevens het decor van grootschalige activiteiten op het gebied van onshore- en offshore windenergie. De gerealiseerde en toekomstige ontwikkelingen in de energiesector maken het beheersgebied tot hét stopcontact van Nederland.

Factsheet Energie (totaal vermogen = 9.550 MegaWatt)

Energie-eenheden		Brandstof		Vermogen		Status				
Eemshaven	GDF/Suez centrale	Gasgestookt	Gasgestookt	2.450 MegaWatt	Eemshaven	Actief	In aanbouw			
	NUON Supermagnu (fase 1)							Poederkool	1.300 MegaWatt	In aanbouw
	RWE-Essent							Wind	1.600 MegaWatt	
	Onshore windpark							Hydro	264 MegaWatt	
	Norned							Hydro	740 MegaWatt	
	Norned 2							Wind	740 MegaWatt	
Cobra	Gas	600 MegaWatt								
Delfzijl	Eemsmund Energie	Afvval	Biomassa - hout	1.200 MegaWatt	Delfzijl	Actief	FID fase			
	E.ON Waste to Energy							Gas	25 MegaWatt	
	Eneco Golden Raand							Gas	49 MegaWatt	
	Delesto							Gas	530 MegaWatt	
	Windpark DZ Noord							Wind	60 MegaWatt	

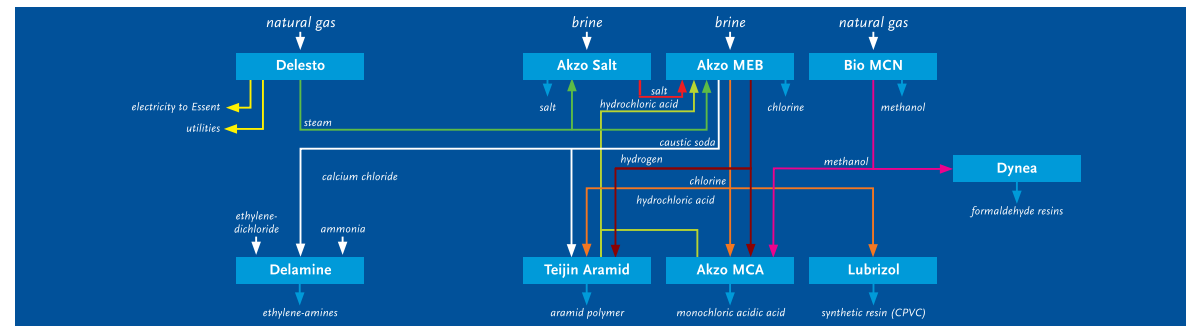
Data

De vestiging van TCN Telehouse heeft aangetoond dat de Eemshaven een aantrekkelijke locatie is voor datacenters, vooral door de nabijheid van (groene) energie en de snelle verbindingen met de Exchanges van Hamburg, Amsterdam en USA. De Eemshaven ligt in dat opzicht ideaal voor de grotere datacenters. Vanuit Amerika komt er in de Eemshaven tenslotte een trans-Atlantische kabel met een grote capaciteit aan land om snel aanzienlijke hoeveelheden data te versturen. Deze kabel staat in directe verbinding met de GnlX (Groningen Internet Exchange) en kan eenvoudig worden gekoppeld aan zowel de exchange in Amsterdam als die in Hamburg.

Chemie

Binnen de chemische industrie in Europa is Delfzijl één van de kernlocaties en een voorbeeld van industrie die op basis van lokale grondstoffen, zoals aardgas en zout, 'base chemicals' produceert, waaronder chloor, chlooralkali, soda en methanol. Met deze 'base chemicals' worden vervolgens chemische fabrieken beleverd die verderop in de keten 'special chemicals' produceren. Chemie Park Delfzijl is een klassiek voorbeeld van een chemisch cluster waarin bedrijven onderling grondstoffen uitwisselen, gezamenlijk R&D-activiteiten ontwikkelen en voorzieningen (onderhoud, beveiliging) en faciliteiten (perslucht- en stikstofleidingen, elektriciteit en stoom, logistiek) delen.

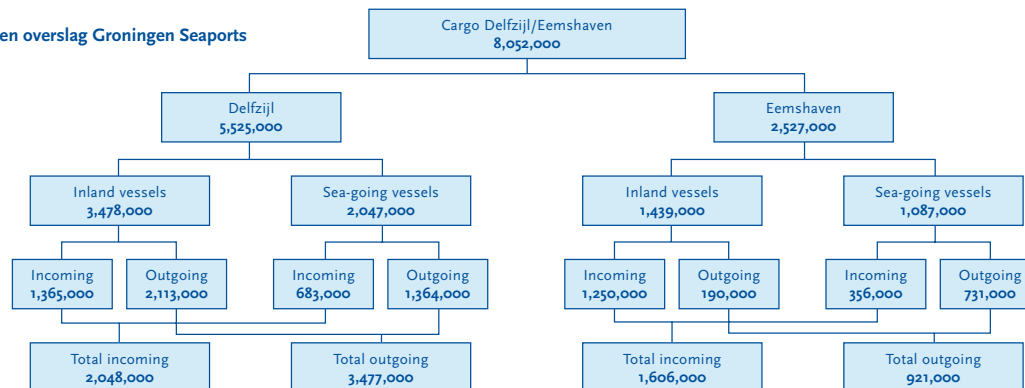
Overzicht chemie Groningen Seaports

Recycling

De actuele stand van zaken in recycling laat zich omschrijven als divers en veelzijdig. Met bedrijven binnen het beheersgebied als Theo Pouw, North Refinery, Ensartech en Qlyte beschikt Groningen Seaports over een sterke positie in de sector. E.On Energy from Waste heeft, nabij het Metal Park in Delfzijl, een 25 MegaWatt afvalverbrandingsinstallatie gebouwd. Het bedrijf produceert elektriciteit en levert tevens stoom aan een aantal bedrijven op het industrieterrein in Delfzijl. Het leidingentracé, dat bedrijven mogelijkheden biedt voor de uitwisseling van gasen zoals stikstof en perslucht, is daartoe onlangs uitgebreid met een stoomleiding. De bedrijvigheid in de sector kan dan ook worden gezien als het begin van een cluster op het gebied van afvalstoffenhergebruik.

Cijfers op- en overslag Groningen Seaports

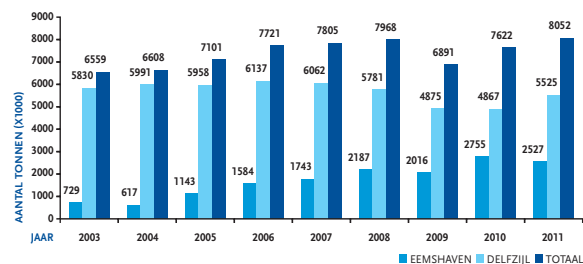

Logistiek

Groningen Seaports beheert geen traditionele doorvoerhavens. Veel van de havenoverslag betreft de in het beheersgebied aangewende grondstoffen of uitvoer van de in het beheersgebied geproduceerde stoffen. Daarnaast speelt Groningen Seaports geen rol in de wereldwijde logistieke ketens. Enerzijds door het beperkte natuurlijke consumenten achterland, anderzijds door de beperkingen in de infrastructuur (om goederen in grote volumes van en naar de haven te kunnen vervoeren). Groningen Seaports kent diverse overslagbedrijven en is mede-eigenaar van Groningen Railport in Veendam.

Groningen Railport (44 hectare oppervlakte) is één van de grotere Nederlandse railterminals. Jaarlijks worden er circa 30.000 TEU aan containers overgeslagen en het heeft een shuttledienst met Rotterdam. Groningen Railport is een trimodale terminal bereikbaar via spoor, weg en water. Er worden vooral goederen uit de landbouw, chemische industrie, en off shore windonderdelen op- en overgeslagen.

Ontwikkeling goederenoverslag 2011

Agribusiness

Van oudsher is de agrarische sector van grote betekenis voor de Groninger zeehavens. Tot de vondst van zout en gas in de Groninger bodem, in de 50-er jaren van de vorige eeuw, werd de haven van Delfzijl onder meer gebruikt voor de uitvoer van industrieproducten uit de Veenkoloniën (aardappelzetmeel, turf, strokarton, graan, etc.). Hoewel de landbouw- en voedingsindustrie tegenwoordig een minder grote rol speelt dan de hiervoor beschreven sectoren is het nog altijd van wezenlijk belang, niet alleen in Delfzijl, maar ook in de Eemshaven. Een voorbeeld daarvan is de Eemshaven Suiker Terminal. Andere initiatieven op basis van grondstoffen van biologische oorsprong en hergebruik van restproducten zijn:

- Holland Malt (joint venture Agrifirm en Bavaria); produceert sinds 2005 in de Eemshaven malt uit gerst van Nederlandse en buitenlandse bodem.
- BioMCN; exploiteert de grootste bio-methanol fabriek ter wereld en heeft plannen voor de bouw van een biomassa vergasser (NER 300 aanvraag).
- Eneco; bouwt een biomassa centrale (49 MegaWatt) in Delfzijl.

MKB

Ook het midden- en kleinbedrijf is in de Groninger zeehavens ruim vertegenwoordigd. Voor het midden- en kleinbedrijf is nog ruim 60 hectare bedrijventerrein beschikbaar, verdeeld over een vijftal MKB terreinen: Bedrijvenpark Fivelpoort, Farmsumerpoort, De Delta, Weierd en MKB Park Eemshaven.

Metaal

Naast de agrarische sector kent Delfzijl een metaalcluster, met onder meer de aluminiumsmelter van ALDEL. Rondom deze grootschalige activiteit hebben nog een aantal metaalgerelateerde bedrijven zich in Delfzijl gevestigd. Met zo'n 170.000 ton behoort ALDEL tot de grotere leveranciers van primair aluminium in West-Europa.

MKB Terreinen Eemshaven, Delfzijl en Appingedam

- 1 MKB Park EEMSHAVEN
- 2 BEDRIJVENPARK FIVELPOORT
- 3 FARMSUMERPOORT
- 4 DE DELTA
- 5 BRAINWERD

